

РЕШЕНИЕ

№ 24795

гр. София, 19.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 10.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **11595** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на С. А. Х., с ЛНЧ [ЕГН] гражданин на С., чрез адв. С., САК, срещу Решение № 11447 от 31.10.2024 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

В жалбата се излагат твърдения, че решението е незаконосъобразно. Счита, че АО не е обсъдил по същество представената от чужденеца информация и е пренебрегнал възможността да му даде статут на бежанец поради вменено му политическо мнение. Позовава се на коректно заявления от него пред административния орган двоен риск за мобилизиране във войсковите части, както от страна на правителствените сили, така и от страна на кюрдските бунтовници, както и поставянето му във висок риск понеже произхожда от района на Д. ез-Зор. Излага доводи, и че е неправилен извода на АО за неприложимост на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Моли да бъде отменено като незаконосъобразно оспореното решение поради нарушение на материалния закон и несъответствие с целта на закона.

В съдебно заседание, жалбоподателят не се явява, не се представлява.

Ответникът - Председателят на ДАБ, чрез юрк. К., в съдебно заседание оспорва жалбата. Моли да бъде отхвърлена жалбата и да бъде постановено решение, с което да бъде потвърдено решението на АО като правилно и законосъобразно. Излага доводи, че чуждият гражданин не отговаря на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, т.к. видно от неговата бежанска история, той не е имал етнически проблеми, не е преследван, не е бил заплашван, не е имал проблеми заради религия, не

е бил член на въоръжена групировка, не е арестуван, не е осъждан, не е отбивал, не е служил в армията, живее в район контролиран от кюрдските сили, така както казва, но неговата съпруга и децата продължават да живеят на територията на С.. Счита, че ако има безогледно насилие в С., то не би следвало семейството му да остане да живее на територията на С.. Излага доводи, че след падането на режима на Б. А. коренно се променя обстановката, да има спорадични терористични актове, има хуманитарна криза, но също така има и хуманитарни помощи от ВКБООН, от Ч. кръст, от СЗО, започват да работят летища, банки постепенно, както и се наблюдават голям брой завърнали се сирийски бежанци, дори и тези с предоставен статут. Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба за международна закрила, подадена от лицето на 24.07.2024 г. (л. 52). Съставен е регистрационен лист (л. 37). В него е отразено, че молителят е с имена С. А. Х., гражданин на С., [дата на раждане] в Д. Ал Зор, С., по етническа принадлежност – арабин, с религия – сунит, женен. Приложено е копие на лична карта (л. 27-28) в превод на български език (л. 26).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л. 48). Кандидатът е запознат срещу подпис на 24.07.2024 г. (л. 49) с указания относно реда за подаване на международна закрила, който ще следва, за правата и задълженията на чужденците, търсещи международна закрила, както и допълнение към нея (л. 40) и информация за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ (л. 41). Запознат е още срещу подпис на същата дата и с информация за обработване на лични данни на чужденци, търсещи закрила (л. 43). П. е и декларация за съгласие за събиране на информация (л. 45) и декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 46).

На 24.07.2024 г. до С. А. Х. е изпратена и покана за провеждане на интервю (л. 47).

С молителя е проведено интервю – на 02.08.2024 г. (л. 29-33). На него той е потвърдил данните, които е заявил при регистрацията си. Чуждият гражданин е мотивирал молбата си за международна закрила с войната в държавата си по произход. Разказал е, че е роден и живял в [населено място], област Д. Алзор, С., като е заявил, че е учил до единадесети клас и че е бил общ работник. Споделил е, че не е служил в редовната сирийска армия и че кюрдските сили са искали да го мобилизират. Твърди, че през 2020 г. е сключил брак с Х. А. Х., родена през 1998 г. в [населено място] и че тя живее с двете им деца в същото село. Посочил е, че района, в който е живял е разделен заради наличието на нефт между кюрдските сили, режима, иранските групировки и ИДИЛ, които водят сражения помежду си. Пояснил е, че е напуснал родината си, защото не иска да служи в редовната армията или кюрдските сили и защото не може да работи. Изтъкнал е, че освен семейството му в С. в Д. Ал Зор останали да живеят майка му, трите му сестри и трима от братята му. Декларира, че желае да получи международна закрила в Република България и че ако ситуацията става за живеене ще се завърне в държавата си на произход. Търсещият международна закрила е декларирал, че не е имал проблеми основани на етническата му принадлежност и изповяданата от него религия в страната му по произход. Разказал е, че не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията в С.. Твърди, че никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Декларирал, че не е заплашван лично и никога не му е оказвано физическо и/ли психическо насилие в държавата му на произход. Желае да получи международна закрила в Република България.

След съответно запитване (л. 34) от ДАБ до ДАНС, по преписката е приложено писмо от ДАНС (л. 25), в който се казва, че ДАНС не възразява на лицето да бъде предоставена закрила, в случай, че то отговаря на условията по ЗУБ.

Към административната преписка е приложена справка (л. 21-24), изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно актуалната политическа и икономическа обстановка в С., по-конкретно в района на Д. Ал Зор, актуална към 12.07.2024 г. Ситуацията в провинцията Д. Ал Зор е описана като нестабилна.

В административната преписка е налице заповед за връщане до страна на произход (л. 54), приемо-предавателен протокол (л. 55), амбулаторен лист (л. 38), формуляр за идентификация и оценка на нуждите (л. 39) и решение за настаняване (л. 35).

Със становище от старши експерт в отдел „ПМЗ- кв. В.“ до председателя на Държавна агенция за бежанците на Министерски съвет е направено предложение на чужденеца да му се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут (л. 20).

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л. 13-19).

С оспореното решение председателят на ДАБ МС е приел, че за С. А. Х. не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като самият той не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Приел е, че сред изложените от кандидата в интервюто причини за напускане на страната си на произход не се обективират твърдения за физическо или психическо насилие, законови административни, полицейски или съдебни мерки, които да представляват действия насочени лично към него. Същият не е заявил да е преследван поради етническата или религиозната си принадлежност в страната си по произход. АО е установил, че в твърденията му не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. Според председателят на ДАБ за търсещия международна закрила липсват предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 9, тъй като не е посочил член от семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България.

От заявените в хода на административното производство факти и обстоятелства според АО не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение. Заключил е, че липсват законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл. 8 от ЗУБ. Конкретно са обсъдени както принадлежността към арабския етнос, така и нежеланието на кандидата да се сражава в редовете на сирийската армия. За последното е посочено, че в хода на производството не се доказват обстоятелства, които да са относими към бежански статут, във връзка с изпълнение на военна служба – действителни политически, религиозни или морални убеждения ли валидни съображения на съвестта.

На следващо място, административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9 от ЗУБ. Лицето не е изложило твърдения, релевантни с посочената норма от ЗУБ. АО е приел, че въз основа на заявеното от него, не може да се формира извод, че той е бил принуден да напусне или да остане извън страната си на произход по причина на реална опасност от смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Според председателят на ДАБ, чужденеца не е напуснал страната си по произход, поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че търсещият международна закрила е

заплашен от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание, тъй като не е заявил наличието на проблеми, както с официалните власти, така и с която и да било групировка на територията на С., поради което е приел, че кандидатът не е бил изложен на посегателствата по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. С оглед на представената справка в административната преписка и като е обсъдил и конкретно ситуацията в Д. ал Зор е приел, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С.. Посочените инциденти са спорадични актове на насилие и като такива не могат да се оценяват като въоръжен конфликт. От анализа на цитираната информация, въпреки оценяването на положението в страната като несигурно и напрегнато, не следва насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно, като инцидентите имат определени цели, но не са в състояние да предизвикат масов ефект. В тази връзка е заключил, че не трябва да се очаква, че което и да е правителство може да гарантира сигурността на всички граждани в дадената страна. Липсвали предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ. Кандидатът не е заявил член от семейството му да има предоставен статут. Заключил е, че не са налице и условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като той не се позовава на причини от хуманитарен характер.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л. 13-19).

Пред съда е представена справка (л. 65-70) относно актуалната политическа и икономическа обстановка в С., актуална към 29.01.2025 г. – след падането през декември на режима на бившия президент Б. А. и бягството му от страната. В справката е посочено, че към 29 декември 2024 г. 94 от общо 114-те подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) обществени центрове в С. възобновяват своята дейност. От 27 ноември 2024 г. насам 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила. Според ВКБООН, в периода 8-29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция). От началото на 2024 г. (до 29 декември 2024 г.) приблизително 419 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Ракка (25%), А. (Х.) (20%) и Дараа (20%). По отношение на официалните изявления, на 30 декември 2024 г. Турция съобщава, че 35 114 сирийци са се завърнали доброволно от 8 декември 2024 г. насам. На 7 януари 2025 г. международните полети от летището в Д. са възобновени за първи път след падането на режима на Б. А., съобщава електронното издание на британския вестник The Guardian. Възобновяването включва първия директен полет от катарската столица Доха от 13 години насам, който е посрещнат в празнична атмосфера в залата за пристигащи пътници. В момента две сирийски авиокомпании извършват редовни полети до О. арабски емирства, а служителите на едната, Cham Wings, заявяват, че подновяват полетите до Б., А. и К.. В заключение, очаква се турските и други международни авиокомпании да подновят директните полети до Д.. От септември 2025 г. насам повече от 500 000 сирийски бежанци са се завърнали в С., 200 000 от които след падането на режима на Б. А.. В допълнение, близо 600 000 души, които дотогава са разселени в С., се завръщат по домовете си. Въпреки това 7,4 милиона сирийци все още са разселени из страната, а други 6 милиона сирийци са бежанци по целия свят. Въпреки големите политически промени в С. през последните няколко седмици, хуманитарната криза в страната продължава. Сирийските бежанци изявяват желание за подобрена ситуация със сигурността и за политическа стабилност, за да могат да се завърнат безопасно по домовете си, като 27% от сирийските бежанци, анкетирани наскоро в Л., Е., Й. и И., заявяват, че планират да се завърнат в С. през следващите 12 месеца. За сравнение, преди падането на режима на А., по-малко от 2% от анкетираните сирийци изявяват желание за завръщане в страната си на произход.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено лично на жалбоподателя на 07.11.2024 г., жалбата е подадена чрез административния орган до съда на 15.11.2024 г., тоест в 14-дневния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт.

Поради това жалбата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Решението е издадено в писмена форма и със съответните реквизити, при спазване на административнопроизводствените правила.

Регистрационният лист е съставен в присъствието на преводач на разбираем от чужденеца език (арабски). Също с преводач от арабски, чужденецът е информиран писмено за реда, който следва производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци.

При провеждането на интервюто, търсещото закрила лице е имало възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено също с преводач от арабски. След приключването му, текстът е бил прочетен, като чужденецът е заявил, че е разбрал добре смисъла на написаното и че няма възражения по него.

Съдът намира, че в частта относно отказа на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Правилен е крайният извод в решението на административния орган, че изложените от търсещото закрила лице причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

Самият молител е заявил, че не е имал проблеми заради етническата или религиозната си принадлежност, нито заради членство в религиозна или политическа организация (не членувал в такива). Допускането от страна на молителя на вероятност да бъде мобилизиран било от страна на правителствените сили, било от кюрдските бунтовници, само по себе си не представлява форма на реална заплаха от преследване. По делото липсват доказателства на жалбоподателят да му са изпращани призовки или покана за мобилизация.

В случая не се установява каквато и да е било промяна в неговото лично положение, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, или същият да е бил подложен на смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или да са отправяни тежки заплахи срещу живота му или личността му като цивилно лице поради безогледно насилие при наличие на въоръжен международен или вътрешен конфликт, които да са от толкова съществено значение, че да се обуслови допустимост на подадената последваща молба. Не са налице и данни за събития, осъществили се след напускането на С., вкл. и за дейност, извършена от самия чужденец, и които да са от съществено значение при извършване на преценка налице ли е промяна в личното положение на жалбоподателя. В случая не са обосновани твърдения за осъществено

спрямо молителя преследване поради някоя от причините по чл. 8, ал. 1 във връзка с ал. 4 от ЗУБ. Не се констатира и, че на същия са нарушени основни права или е осъществена съвкупност от действия, които да доведат до нарушаване на основните му права, достатъчно тежки по своето естество и повтораемост.

Горният анализ сочи, че същия не изпитва основателни опасения от действия на преследване по чл. 8, ал. 3 – 5. Обосновано административният орган е счел, че декларираната от кандидата за статут причина да напусне С. е извън обхвата по ЗУБ.

По изложеното по-горе, съдът намира, че решението в частта, с която председателят на ДАБ е отказал на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от ЗУБ да предостави на лицето статут на бежанец е законосъобразно и жалбата в тази част следва да бъде отхвърлена.

На следващо място, настоящия състав намира, че оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон и в частта си, с която административният орган е отказал да предостави на чужденеца хуманитарен статут.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Предпоставките за хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 ЗУБ са идентични с условията за субсидиарна закрила по чл. 2, б. „е“ вр. чл. 15, б. „а“, „б“ и „в“ от Директива 2011/95/ЕС. Такава международна закрила може да се предостави на чужденец, за който има сериозни основания да се смята, че ако бъде изпратен обратно в държавата му на произход, или при лице без гражданство – в държавата на предишното обичайно местопребиваване, то той би бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като: 1) смъртно наказание или екзекуция; 2) изтезание, нечовешко или унизително отношение, или наказание; или 3) тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт, и които не могат или поради такава опасност не желаят да получат закрила от тази държава.

От събраните по делото писмени доказателства, включително от заявеното от кандидата за закрила в проведеното интервю, може да се направи извода, че същия няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение, не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. Обоснован е изводът в решението, че за чужденеца не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 - 3 от ЗУБ при завръщането му в С. и че искането за закрила и в частта за предоставяне на хуманитарен статут е неоснователно.

При постановяване на решението органът е изпълнил задължението си, регламентирано в чл. 75, ал. 2 от ЗУБ при произнасяне по молбата за статут да прецени всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава. Извършената преценка за липса на основания жалбоподателят да се опасява за живота или свободата си на тази територия поради раса, религия, националност, принадлежност към определена

социална група или политическо мнение, както и че не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, и че за кандидата е възможно да се завърне в С., не се опровергава от останалите събрани по делото доказателства. Налага се изводът, че при вземане на своето решение административният орган правилно е приложил закона и не е допуснал съществено нарушение на административно-производствените правила, което да представлява основание за отмяна на обжалвания акт.

От справките за страната следва изводът, че и обективно в С. към настоящия момент не е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт, от такава степен, че да може да се характеризира с безогледно насилие.

С оглед положителните данни от последната справка за страната по произход, представена в съдебно заседание по делото и това, че обстановката не разкрива такава висока степен на обществена опасност, евентуалното връщане на лицето в С. не би довело до нарушение на принципа “забрана за връщане” (non-refoulement).

Въз основа на представените справки се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № C-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № C-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в” от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Не са налице и други основания за предоставяне на лицето на статут на бежанец или хуманитарен статут, доколкото по делото не се установи, нито жалбоподателят изобщо излага твърдения в тази насока, международна закрила да е била предоставена на друг член от семейството му, поради което не са налице основанията за закрила и по чл. 8, ал. 9, съответно на чл. 9, ал. 6 от ЗУБ.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. А. Х., с ЛНЧ [ЕГН] гражданин на С., срещу Решение № 11447 от 31.10.2024 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: